

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політологія

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри політології
Протокол № 2 від “26” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Політологія
Викладач (-і)	Москалюк Михайло Федорович, кандидат політичних наук, доцент
Контактний телефон викладача	067 907 94 56
E-mail викладача	moskaljuk62@ukr.net
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	четвер, 15.00 год. – 17.00 год.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Політологія» спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про політичну сферу життя суспільства і закономірності її функціонування. Програма курсу розкриває зміст політичних інститутів та процесів, характеризує сучасну державу як базовий елемент політичної системи та політичного режиму, покликана формувати політичну свідомість та політичну культуру студентів, їх активну громадянську позицію.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни „Політологія” є надання студентам наукових знань про основні категорії політичної науки, засвоєння ними концептуальних підходів щодо процесів розбудови демократичної держави, закономірностей переходу від тоталітаризму до демократії, формування самостійного та критичного ставлення до державотворчих процесів, політичної свідомості та політичної культури, забезпечення політичного аспекту підготовки висококваліфікованих фахівців, що мають політично-моральну громадянську позицію, розвиток політичного мислення.

Завдання: вивчення сутності, теорії та методології політології як науки; розвиток здібностей розуміння політичних відносин і процесів; набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політичного знання; аналіз міжнародного політичного життя, геополітичного становища і політичних процесів в Україні, її місця, статусу і відповідальності у сучасному політичному світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- історію зародження і розвитку політології,
- предмет та структуру політичної науки,
- інструментарій політології: понятійно-категоріальний апарат, методи, принципи, функції, закони,
- сутність та зміст політичного життя, місце та роль політики в житті сучасного суспільства,

-інституціональні (політичні інститути, політична влада, політична система, політичний режим, політичні партії) та соціокультурні аспекти політики,

- специфіку функціонування політичного ринку та його складових елементів,
- особливості існуючих у світовій політичній практиці типів виборчих систем,
- тонкощі виборчої інженерії як легального засобу впливу на виборчий процес,
- причини зародження, сутність, типологію та шляхи врегулювання політичних конфліктів.

вміти:

- володіти поняттями і термінами сучасної політичної науки,
- вміло користуватися джерелами та фаховою політологічною літературою,
- застосовувати отримані теоретичні знання на практиці, аналізуючи сучасні актуальні проблеми політичного життя України та інших країн світу,
- створювати навколо себе атмосферу політичної толерантності, вести політичні дискусії та аргументовано відстоювати власну громадянську позицію з врахуванням норм моралі, етики і політичної культури

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання:

1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

5. Організація навчання курсу*Обсяг курсу – 90 год.*

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Семінарські	14
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
2	051 Економіка	I	Цикл загальної підготовки Вибіркові дисципліни

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет політології, її функції та структура.	лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.	1. Дзюбко І.С., Циганков П.А. До питання про предмет політології // Український історичний журнал. – 1991. - № 7. 2. Рябов С.Г. Структура знань про політику // Політологічні читання. – 1994. - № 1. 3. Алмонд Г. Политическая наука: история дисциплины // Политические исследования. - 1997. - №6. 4. Белов Г.А. О системе политических наук и политологии // Вестник МГУ. Социально-политические исследования. – 1991. - № 1. 5. Дегтярев А.А. Методы политологических исследований // Вестник МГУ. Политические науки. – 1996. - № 6.. 6. Дегтярев А.А. Предмет и структура политической науки // Вестник МГУ. Политические науки. – 1996. - № 4. 7. Ильин М.В., Коваль Б.И. Что есть политика и что есть наука о политике // Политические исследования. – 1994. - № 4. 7. Ильин М.В., Мельвиль А.Ю., Федоров Ю.Э. Основные категории политической науки // Полис. –	підготовка конспекту лекції і семінарського заняття, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	лютий 2020 р.

		<p>1996. - № 4.</p> <p>8. Краснов Б.И. Политология как наука и учебная дисциплина // Социально-политический журнал. – 1995. - № 1.</p> <p>9. Кривогуз И. О предмете политологии // Общественные науки и современность. – 1994. - №3.</p> <p>10. Халипов В.Ф. Политика как наука и искусство // Социально-политические науки. – 1992. - № 7.</p>			
<p>Тема 2. Політика як соціальне явище. Сутність і технологія політичної влади.</p>	<p>лекція, 2 год., семінарське заняття 2 год.</p>	<p>1. Волинка К. Поділ влади і конституційно-правова відповідальність як гарантія прав і свобод людини в Україні // Нова політика. – 1998. - №4.</p> <p>2. Колбеч Г.К. Політика: Основні концепції в суспільних науках / Пер. з англ. О.Дем'янчука. – К., 2004.</p> <p>3. Кравченко Ю., Чечель В. Легітимність політичної влади й можливість її досягнення // Політологічні читання. – 1993. - № 2.</p> <p>4. Лазоренко О. Влада в Україні: нетривіальний політичний аналіз для можновладців і тих, хто хоче ними бути. – К., 1999.</p> <p>5. Молчанов М. Ідеологія влади: віхи історії // Політологічні читання. – 1992. Вип. 2.</p> <p>6. Парсонс Вейн. Публічна політика: вступ до теорії й практики аналізу політики: Пер. з англ. – К., 2006.</p> <p>7. Пойченко А.М. Політика: теорія і технологія діяльності. – К., 1994.</p> <p>8. Рікер П. Навколо політики. – К., 1995.</p> <p>9. Рябов С.Г. Політика як соціальне явище. // Політологічні читання. – 1991. - № 2.</p> <p>10. Рябов С.Г. Державна влада і проблеми авторитету і легітимності. – К., 1996.</p> <p>11. Чорний В.М. Політика як соціальне явище і методи її дослідження // Трибуна. – 1994. - № 3-4</p> <p>12. Авторханов А. Технологія влади. – М., 1991.</p> <p>13. Амелин В.Н. Власть как общественное явление // Социально-политические науки. - .1991. - №2.</p> <p>14. Амелин В.Н. Многомерная модель политической власти // Общественные науки и современность. - 1991. - №2.</p>	<p>підготовка конспекту лекції і семінарського заняття, 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>лютий 2020 р.</p>

		<p>Белов Б.А. Что такое политика // Вестник МГУ. – Серия 12. – Социально-политические исследования. – 1991. - № 5.</p> <p>15. Болл Т. Власть // Полис. – 1993. - №5.</p> <p>Аристотель. Политика: Соч. в 4 т. – М., 1983. – Т.4. – Кн. 4-6</p> <p>16. Борисенко А.А. Политическая жизнь общества // Социально-политические науки. – 1991. - №7.</p> <p>17. Вебер М. Политика как призвание и профессия // Избранные произведения. – М., 1990.</p> <p>18. Дегтярев А.А. Политика как сфера общественной жизни (концептуальные подходы) // Социально-политический журнал. – 1997. - №2.</p> <p>19. Дегтярев А.А. Политическая власть как регулятивный механизм социального общения // Полис. – 1996. - № 3.</p> <p>20. Энтин Л.М. Разделение властей. Опыт современных государств. – М., 1995.</p> <p>21. Ильин М.В., Мельвиль А.Ю. Власть // Полис. – 1997. - № 6.</p> <p>22. Краснов Б.И. Власть как явление общественной жизни // Социально-политические науки. – 1991. - №11.</p> <p>24. Краснов Б.И. Теория власти и властных отношений // Социально-политический журнал. – 1994. - № 3-6.</p> <p>27. Ледаев В.Г. Власть: концептуальный анализ // Полис. – 2000. - №1.</p> <p>28. Рассел Б. Власть: новый социальный анализ. – К., 1996.</p> <p>29. Соловьев А.И. Власть в политическом измирении // Вестник МГУ. Сер. Полит. Науки. – 1997. - №6.</p> <p>30. Тоффлер О. Проблема власти на пороге XXI века // Свободная мысль. – 1992. - №2.</p> <p>31. Фетисов А.С. Политическая власть: проблемы легитимности // Социально-политический журнал. – 1993. №</p> <p>32. Халипов В.Ф. Власть. Основы кратологии. – М., 1995.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>Тема 3. Політична система суспільства.</p>	<p>лекція 2 год., семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гавриленко І. Політична система суспільства // Політологічні читання. – 1993. - № 1. 2. Журавський В.С. Політична система України: проблеми становлення і розвитку. Правовий аспект. – К., 1999 3. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС: Порівняльний аналіз: Пер. з франц. – К., 1996. 4. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. – 2-ге видання, виправлене. – К., 2004. 5. Лузан А. Політична система // Політологічні читання. – 1993. - №1. 6. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку. / За ред. Ф.М. Рудича. – К., 1998. 7. Політична система України: проблеми становлення і розвитку: монографія. { В.С.Великочий, М.А.Геник, Г.О.Дичківська та ін }; За ред. В.І.Кафарського. – К., 2008. 8. Сікора І. Проблема легітимності політичної системи і державності в перехідних суспільствах // Політологічні читання. – 1992. - № 1 9. Якушик В. Політична система та політичний режим // Політична думка. – 1994. - № 2. 10. Андреев С.С. Политическая система и политическая организация общества // Социально-политические науки. – 1992.- № 1. 11. Анохин М.Г. Политические системы: адаптация, динамика, устойчивость. – М., 1996. 12. Белов Г.А. Политическая система // Кентавр. – 1995. - № 2. 13. Белов Г.А. Функции политической системы // Кентавр. – 1995. - № 3. 14. Борисов В.К. Теория политических систем. – М., 1991 15. Каменская Г.В., Родионов А.В. Политические системы современности. – М., 1994. 16. Фарукшин М.Х. Политическая система общества // Социально-политические науки. – 1991. - № 5. 	<p>підготовка конспекту лекції і семінарського заняття, 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>березень 2020 р.</p>
---	---	--	--	--	-------------------------

<p>Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи. Політичні режими та їх характеристики</p>	<p>лекція, 2 год., семінарське заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баран В. Теорія тоталітаризму: генеза і сутність // Сучасність. – 1996. - № 8. 2. Дем'яненко Б. Порівняльний аналіз фашистської та сталінської моделей тоталітаризму // Нова політика. – 1999. - № 3. 3. Рутар С. Держава як основний елемент політичної системи // Розбудова держави. – 1993. - № 7. 4. Рябов С.Г. Політологічна теорія держави. – К., 1996. 5. Сухонос В.В. Динаміка сучасного державно-політичного режиму в Україні: антиномія демократизму і авторитаризму: Монографія. – Суми, 2003. 6. Трубайчук А., Розумнюк В. Три іпостасі тоталітаризму. // Нова політика. – 1998. - №4. 7. Удовиченко В. Соціальна держава: пошук оптимально прийнятної моделі соціально-економічного розвитку // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 1999. - № 1. 8. Шемшученко Ю. Проблеми розбудови української державності // Право України. - 1997. - № 1. 9. Якушик В. Різноманітність форм правління // Філософська та соціологічна думка. – 1990. - № 10. 10. Якушик В.М. Різновиди політичних режимів // Віче. – 1995. - № 9. 11. Ярош Б. Тоталітарний режим на західноукраїнських землях. 30-50-ті роки ХХ ст. – Луцьк, 1995. 12. Андреев С. Политический режим и политическая демократия // Социально-политические науки. – 1992. – № 2-3. 13. Андерсон Р.Д. Тоталитаризм: концепция или идеология? // Полис. – 1993. - № 3. 14. Арндт Х Истоки тоталитаризма. – М., 1996. 15. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. – М., 1993. 16. Гаджиев К.С. Тоталитаризм как феномен ХХ века // Вопросы философии. – 1992. - № 2. 17. Джилас Милован. Лицо тоталитаризма. – М., 1992. 18. Саламатин В.С. Политические режимы: к методологии понятий. – М., 1995. 	<p>підготовка конспекту лекції і семінарського заняття 2 год.;</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>березень 2020 р.</p>
---	--	--	--	--	-------------------------

		19. Фридрих К., Бжезинский З., Тоталитарная диктатура и автократия. – М., 1991. 20. Цыганков А.П. Современные политические режимы: структура, типология, динамика. – М., 1995.			
Тема 5. Політичні партії та партійні системи. Основні ідейно-політичні течії сучасності.	лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.	1. Базовкін Е., Кремінський В. Партії та громадські об'єднання України. – К., 1994. 2. Білоус А. Вибірче законодавство та партійна система України в порівнянні з деякими країнами ЄС та Східної Європи // Нова політика. – 1999. - № 1. 3. Білоус А. Політичні об'єднання України. – К., 1993. 4. Воронкова В. Консерватизм // Політологічні читання. – 1992. - № 2. 5. Гавриленко І. Чи потрібна державі ідеологія // Віче. – 1996. - № 4. 6. Гарань О.В. Убити дракона (з історії Руху та нових партій України). – К., 1993. 7. Гелей С. Консерватизм у політичній практиці сучасної України // Українські варіанти. – 1998. - № 1. 8. Голубуцький О., Кулик В. Консерватизм – ідеологія порядку, стабільності і добробуту. – К., 1995. 9. Заблоцький В. Феномен лібералізму // Схід – East. – 1998. - № 6. 10. Костишева С., Ворошилов О. Нові тенденції в розвитку політичних партій України // Нова політика. – 1996. - № 6 11. Мигул І. Політичні ідеології: порівняльний аналіз. – К., 1997. 12. Політичні партії України / За ред. проф. В.М. Якушика. – К., 1996. 13. Пуфлер Е. Партійна система незалежної України: особливості формування, тенденції подальшої трансформації // Нова політика. – 1997. – № 1. 14. Шведа Ю. Політична система України на шляху до поляризованого плюралізму // Українські варіанти. – 1998. - № 3-4. 15. Гаджиев К.С. Политическая идеология:	підготовка конспекту лекції і семінарського заняття, 4 год.;	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	квітень 2020 р.

		<p>Концептуальный аспект // Вопросы философии. – 1998. - № 12.</p> <p>16. Галкин А. Фашизм – его сущность, корни, признаки и формы правления // Полис. – 1995. - № 2.</p> <p>17. Кочетков А.П. Политические партии и партийные системы // Вестник московского университета. – Серия 12 “Политические науки”. – 1998. - № 6.</p> <p>18 .Михельс Р. Социология политической партии в условиях демократии (главы из книги) // Диалог. – 1990. - № 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 18.</p> <p>19. Пушкарева Г.В. Партии и партийные системы: концепция М. Дюверже // Социально-политический журнал. – 1993. - № 9.</p>			
<p>Тема 6. Політичні еліти та політичне лідерство. Вибори та виборчі системи</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1. Бебик В. Еліта, елітаризм, лідерство // Віче. – 1993. - № 7.</p> <p>2. Вовканич. Еліта – найбільш конвертована валюта // Віче. – 1997. - № 5.</p> <p>3. Выдрин Д.И. Политический лидер и проблемы его формирования. – К., 1990.</p> <p>4. Головатий М. Проблеми і біль становлення української еліти // Нова політика. – 1999. - № 2.</p> <p>5. Кіс І. Виборчі системи та їх політичні наслідки // Нова політика. – 1996. № 2-3</p> <p>6. Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і політичне лідерство. – Львів, 1995.</p> <p>7. Малахов В. Інтелігенція та еліта: становлення в сучасній Україні // Політична думка. – 1994. - № 3.</p> <p>8. Полохало В. Правляча еліта та контреліта в сучасній Україні // Демократія в Україні. Минуле і майбутнє. – К., 1993.</p> <p>9. Почепцов Г. Виборчий імідж // Нова політика. – 1998. - № 3.</p> <p>10. Рябов С. Політичні вибори. – К., 1998.</p> <p>11. Блондель М. Политическое лидерство. – М., 1992.</p> <p>12. Херманн А. Стили лидерства и формирование внешней политики // Полис. – 1991. - № 1.</p> <p>13. Шмакова Г.П. Типы лидерства в социологии Макса Вебера // Социологические исследования. – 1988. - № 5.</p>	<p>підготовка конспекту лекції і семінарського заняття, 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Квітень 2020 р.</p>

<p>Тема 7. Світова політика і міжнародні відносини</p>	<p>лекція, 2 год., семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуменюк Б. Сучасна концепція міжнародних відносин // Політика і час. – 1997. № 4. 2. Мадіссон В., Шахов В. Глобальні проблеми та національний інтерес у зовнішній політиці // Політологічні читання. – 1993. - № 4. 3. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібн. – К., 1997. 4. Рябов С. Теорія міжнародної політики // Політологічні читання. – 1995. - № 1. 5. Симоненко Р. Міжнародне утвердження України // Політика і час. – 1996. - № 8, 10-13. 6. Циганков П.А. Міжнародні відносини як особливий різновид суспільних відносин // Політологічні читання. – 1992. - № 2. 	<p>підготовка конспекту лекції і семінарського заняття, 2 год.;</p> <p>індивідуальна робота №1 – підготовка і захист студентами реферату з обраної теми</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>20 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>травень 2020 р..</p> <p>травень 2020 р..</p>
<p>Тема 8. Політична свідомість і політична культура</p>	<p>лекція, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Буцєвицький В. Проблеми політичної культури в Україні в процесі державотворення // Нова політика. – 1999. - № 1. 2. Головаха Є. Особливості політичної свідомості // Політологічні читання. – 1992. - № 1. 3. Лісовий В. Поняття політичної культури і сучасний стан політичної культури в Україні // Розбудова держави. – 1993. - № 3. 4. Любимый Я.В. Современное массовое сознание: динамика и тенденции развития. – К., 1993 5. Макаренко Е., Коваль О. Специфіка поняття “політична культура суспільства” // Нова політика. – 1997. - № 6. 6. Пахомов Ю. Політична культура посттоталітарної доби // Політологічні читання. – 1992. - № 2. 7. Баталов Э.Я. Политическая культура как социальный феномен // Вестник МГУ. Социологические исследования. – 1991. - № 5. 8. Дженусов А.И. Политическая культура: концептуальные аспекты // Социально-политический журнал. – 1994. – № 11-12 	<p>підготовка конспекту лекції, 2 год.</p> <p>індивідуальна робота № 2 – захист студентами монографії, 4 год</p>	<p>20 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>червень 2020 р..</p>

		9. Сергиенко П.А. Массовое политическое сознание. – К., 1991. 10. Чередниченко А.П. Политическое сознание и политическая культура. – К., 1990.			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Структура розподілу балів в межах аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – грудень 2019 р.):</p> <p>1) усні відповіді на семінарських заняттях – 30 балів (чотири оцінки на семи семінарських заняттях);</p> <p>2) індивідуальна робота № 1: підготовка та захист реферату з обраної теми – 20 балів;</p> <p>3) індивідуальна робота № 2: захист монографії – 20 балів;</p> <p>Підсумковий контроль – залік</p> <p>Письмовий залік (у завданні по 5 питань, з яких перші два (теоретичні) оцінюються максимально 5 балами, третє (практичне) питання – 10 балів, четверте (тестове) – 5 балів, п'яте (розуміння політологічних термінів та понять) – 5 балів.</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p>				
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова контрольна робота є обов'язковою до виконання. Отримані студентом бали впливають на виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент з якихось причин не написав контрольної роботи, він вважається таким, що не виконав повний обсяг навчального навантаження, передбаченого навчальним планом з даної дисципліни. На контрольну роботу виносяться 8 завдань: 2 – теоретичні, 1 – практичне, (перевірка вмінь застосувати набуті теоретичні знання у політологічному аналізі), 2 – на знання термінів та 3 -- тестові. Теоретичні завдання оцінюються за п'ятибальною шкалою, практичні і тестові – трибальною, а перевірка знань політологічних термінів оцінюється в 4 бали.</p> <p>Робота виконується на аркушах А – 4 доступним для сприйняття почерком. Теоретичні питання завершуються коротким висновком з окресленої проблематики.</p> <p>Реферативна робота об'ємом 12 сторінок також виконується на аркушах А – 4. Структура написання реферату: вступна частина; аналіз використаної літератури по темі (2-3 абзаци); характеристика обраної теми та перспективність її дослідження; визначення основних параметрів викладу матеріалу; наведення ілюстрованого матеріалу, що підтверджує аргументаційну базу; висновки; список використаної літератури. У випадку глибокого розкриття проблеми з відображенням авторської позиції реферат оцінюється 15 – 20 балами; обґрунтоване розкриття теми – 10 – 14 балів; неповне розкриття теми – 6 – 9 балів; високий рівень компілятивності – 3 – 5 балів; розкриття лише одного аспекту дослідженого предмету – 0 – 2 бали.</p>				
Семінарські заняття	<p>Тема 1. Предмет політології, її функції та структура (2 год.)</p> <p>Тема 2. Політика як соціальне явище. Сутність і технологія політичної влади (2 год.)</p>				

	Тема 3. Політична система суспільства. (2 год.)
	Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи . Політичні режими та їх характеристики (2 год.).
	Тема 5. Політичні партії та партійні системи. Основні ідейно-політичні доктрини (2 год.).
	Тема 6. Політичні еліти і політичне лідерство. Вибори та виборчі системи (2 год.)
	Тема 7. Світова політика і міжнародні відносини (2 год.).
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <p>1) змісту питань планів семінарських занять (лютий – червень 2020 р.). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять.</p> <p>2) дві індивідуальні роботи протягом лютого – червня 2020 р. Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення студентом (-кою) тієї чи іншої індивідуальної роботи.</p>

7. Політика курсу

Політика курсу “Політологія” передбачає перездачу усіх пропущених занять та незадовільних оцінок. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті без поважної причини, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та перездачі індивідуальних робіт – четвер, 15.00 год. – 17.00 год. Підставою для звільнення студентів від відпрацювання пропущених занять з поважної причини є медична довідка або заява студента погоджена у деканаті. У випадку плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

Азаркин Н.Н., Левченко В.Н., Мартышин О.В. История политических учений. – М., 1994.
Бандурка А. М., Друзь В.А. Конфликтология: Учебн. пособ. для вузов. – Харьков, 1997.
Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. – К., 2000.
Бебик В.М. Політологія. Теорія. Методологія. Практика. – К., 1997.
Бебик В.М. Основи теоретичної та практичної політології: Підручн. – К., 1994
Белов Г.А. Политология: Учебн. пособ. – М., 1994.
Бодуен Ж. Вступ до політології. – К., 1995.
Білоус А.О. Політико-правові системи: світ і Україна: Навч. посібн. – К., 1997.
Борисов Л.П. Политология: Учебн.пособ. – М., 1996.
Борисов Л.П. Краткие очерки истории политических учений. Древний мир. Эпоха просвещения: Учебн. пособ. – М., 1996.
Брегед А.Ю. Основи політології. - К., 1997.
Брегед А.Ю. Політологія: Навч.-метод. посібн. Для самостійного вивчення дисципліни. – К., 1999.
Гаджиев К.С. Политическая наука. – М., 1995.
Гаджиев К.С. Введение в политическую науку. – М., 1997.
Гасвський Б. Українська політологія. – К., 1995.
Гелей С., Пастушенко Р., Рутар С. Українська політологія: Навч. посібн. – Львів, 1995. – Ч. 1-2. – Львів, 1996.
Гелей С.Д., Рутар С.М. Основи політології: Навч. посібн. – К., 1999.

- Головатий М.Ф. Політична психологія: Навч. посібн. – К., 2001.
- Демидов В.И., Федосеев А.А. Основы политологии: Учебн. пособ. – М., 1995.
- Дмитрів І.С., Рудакевич О.М. та ін. Політологія: Курс лекцій. – Тернопіль, 1998.
- Ерышев А.А. История политических и правовых учений. – К., 1998.
- Зеркин О.П. Основы политологии: Курс лекций. – Ростов н/Д., 1999.
- История политических и правовых учений / Под. ред. В.С. Нерсисянца. – М., 1995.
- Історія розвитку політичної думки: Курс лекцій / В.В. Мадісон, Л.І. Ларченко та ін. – К., 1996.
- Каменская Г.В., Родионов А.Н. Политические системы современности: Учебн. пособ. – М., 1994.
- Кирилюк Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби. Навч. посібник. – К., 2008.
- Кухта Б. З історії української політичної думки. – К., 1994.
- Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і лідери. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – Львів, 1997.
- Лазаренко О.В., Лазаренко О.О. Теорія політології: Навч. посібн. – К., 1996.
- Мадісон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібн. – К., 1997.
- Мальцев В.А. Основы политологии: Учебн. для вузов. – М., 1997.
- Матвеев Р.Ф. Теоретическая и практическая политология. – М., 1993.
- Мельник В.А. Политология. – М., 1997.
- Москалюк М. Політологія: тестові завдання до курсу. – Івано-Франківськ, 2002.
- Мухаев Р.Т. Политология: Учебн. для вузов. – М., 1998.
- Миرونчук В.Д., Хромов В.О. Основы политологии: Курс лекций. – К., 2000.
- Ніконенко В.М. Політологія: Навч. посібн. – Тернопіль, 1992.
- Основы политологии: Підручник / За ред. Ф.М. Кирилюка. – К., 1995.
- Основы политологии: Курс лекций / Под ред. проф. В.П. Пугачева. – М., 1992.
- Основы политической науки: Учебн. пособ. для вузов. В 2-х ч./ Под ред. В.П. Пугачева. – М., 1995.
- Основы политической науки: Курс лекций. У 4-х ч. / За ред. Б. Кухти. – К.- Львів, 1997.
- Основы политологии: Конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей: У 2 ч. – Львів, 1994.
- Основы этнодержавоведства. Підручник / За ред. Ю.І.Римаренка. – К., 1997.
- Панарин А.С. Введение в политологию. – М., 1994.
- Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів освіти України. – К., 1999.
- Политология: Курс лекций / За ред. А.А. Радугина. – М., 1996.
- Политология: Курс лекций / Под ред. М.Н. Марченко. – М., 1997.
- Политология: Учебн. для вузов. / Под ред. М.А. Василика. – М., 1999.
- Политология / Под. ред. Г.В. Полуниной. – М., 1996.
- Політологія / За ред. О. Бабкіної, В.Горбатенка. – К., 1998.
- Політологія: Матеріали до семінарських занять / Упорядник П.П. Марчук. – Тернопіль, 1998.
- Політологія: Підручн. / За ред. О.І. Семківа. – Львів, 1994.
- Політологія: Підручн. / І.С. Дзюбка, К.М. Левківський, В.П. Андрущенко та ін. – К., 1998.
- Політологія. Кінець ХІХ – перша полов. ХХ ст.: Хрестоматія / За ред. О.І. Семківа. – Львів, 1996.
- Політологія: Навч.-метод. поради студентам усіх спеціальностей для підготовки до семінарських занять. – Івано-Франківськ, 1995.
- Політологія: Навч. посібн. для вузів / Упорядн. та ред. М Сазонов. – Харків, 1998.
- Политология для юристов / Под. ред. Н.И. Матузова и Л.В. Мальченко. – М., 1999.

- Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. І.С. Дзюбка та ін. – К., 1999.
- Політологія. Збірник вправ і завдань для самостійної роботи. Глосарій: Методичний посібник до підручника “Політологія” / За ред. А.Колодій. – К., 2003.
- Політологія у запитаннях і відповідях: Навч. Посіб. / І.Г.Оніщенко, Д.Т.Дзюбка, І.І.Дуднікова та ін; За заг. ред. К.М.Левківського. – К., 2003.
- Потульницький В. Історія української політології. – К., 1992.
- Потульницький В. Нариси з української політології. – К., 1994.
- Потульницький Т. Теорія української політології. – К., 1993.
- Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. – М., 1995.
- Практикум з політології / За ред Ф.М.Кирилюка. – К., 2003.
- Рудич Ф.М. Політологія: Підручник. – 2-ге вид. – К., 2006.
- Рябов С.Г. Політологічна теорія держави. – К., 1996.
- Рябов С., Томенко М. Основи теорії політики: Навч. посібник. – К., 1996.
- Рябов С. Політичні вибори: Навчальний посібник. – К., 1998.
- Санистебан Л.С. Основы политической науки. – М., 1992.
- Себайн Дж., Торсон Г. Історія політичної думки. – К., 1996.
- Скиба В.Й., Горбатенко В.П., Туренко В.В. Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки. – К., 1998.
- Українська політологія: витоки та еволюція. Навч. посібн. / За ред. Ф.М. Кирилюка. – К., 1995.
- Утченко С.Л. Политические учения Древнего Рима. – М., 1977.
- Халипов В.Ф. Власть: основы кратологии. – М., 1995.
- Чиркин В.Е. Основы государственной власти: Учебн. пособ – М., 1996.
- Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. посібник. – Львів, 2004.
- Ярош Б.О., Ярош О.Б. Загальна теорія політики. – Луцьк, 2005.

СЛОВНИКИ І ДОВІДНИКИ

- Абетка етнополітолога / Ю. Римаренко та ін. – К., 1996.
- Абетка українського політика: Довідник / М. Томенко (керівник авторського колективу). – К., 1997.
- Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Словарь конфликтолога. – М., 1995.
- Введение в политологию: Словарь- справочник / Сост. Г.Л. Купряшин, Г.П. Лебедева и др.: Под ред. В.П. Пугачева. – М., 1996.
- Дахно І.І. Тимофієва С.М. Країни світу: Енциклопедичний довідник. – К., 2007.
- Диктаторы и тираны: Энциклопедический справочник. – Смоленск, 1997. – Т. 1-2.
- Короткий політологічний словник / За ред. С.Г. Рябова, З.І. Тимошенка. – К., 1991.
- Мас-медіа України: Довідник. – К., 1995.
- Основы политологии: Краткий словарь терминов и понятий. – М., 1993.
- Політологічний енциклопедичний словник / Упорядник В.П. Горбатенко; За ред. Ю.С. Шемшученка, В.Д.Бабкіна, В.П. Горбатенка. – 2-ге вид., доп. І перероб. – К., 2004.
- Политологический словарь: Учебн. пособ. / Под ред. В.Ф. Халипова. – М., 1995.
- Политология: Словарь-справочник / М.А. Василик и др. – М., 2000.
- Политическая теория и политическая практика: словарь-справочник / Под ред. А. Мигولاتьева. – М., 1994.
- Романюк А.С. Західна Європа. Політичний довідник. – Львів, 1999.
- Рябов С.Г. Політологія: Словник термінів і понять. – К., 1996.
- Рябов С.П. Політичні вибори: Короткий словник-довідник. – К., 1994.

- Страны мира: Краткий политико-экономический справочник / Под ред. С.И. Иванова. – Л., 1997.
Страны мира: Справочник / Под общ. ред. С.В. Лаврова. – М., 2006.
- Страны Ближнего Востока: Справочник / А.И. Черников и др. – К., 1990.
Тадевосян Э.В. Словарь-справочник по социологии и политологии. – М., 1996.
Халипов В.Ф., Халипова Е.В. Власть. Политика. Государственная служба: Словарь. – М., 1996.
Халипов В.Ф. Власть: Кратологический словарь. – М., 1997.
Хто є хто в європейській та американській політології: Малий політологічний словник / Б. Кухта, А.Романюк, М. Поліщук. – Львів, 1995.
Хто є хто в українській політиці. – Вип. 1-2. – К., 1993-1995.
Хто є хто в Україні. – К., 1997.
Українська соціально-політична думка в ХХ ст.: документи і матеріали / Упорядн. Т. Гунчак, Р. Соляник. – К., 1997.
Шведа Ю.Р. Політичні партії: Енциклопедичний словник. – Львів, 2005.
Шляхтун П.П. Парламентаризм: Словник-довідник. – К., 2003.
Шреплер Х.А. Международные организации: Справочник. – М., 1995.
Яблонський В.М. Сучасні політичні партії України: Довідник. – К., 1996.

Викладач

Москалюк М. Ф.